

Հայաստանեայց Եկեղեցույ
Սուրբ Յակոբ
Կիրակնօրեայ Դպրոցի
ամսաթերթ

Նոյեմբեր 2005

Մ
Կ
Շ
Տ
Ո
Ց
Ծ
Ը
Ի

Կ
Ր
Ձ
Կ
Գ
Կ
Ն
Գ

Հրեշտակներու քանդակներ Աղթամարի Սուրբ Խաչ եկեղեցույ ճակատին: Հայաստանեայց եկեղեցին Նոյեմբեր 5-ին կը տօնէ հրեշտակապետեր Գաբրիէլի եւ Միքայէլի յիշատակը: Էջ 10

Այս թիւով...

Առաքինութիւնը բարոյական բարեմասնութիւն է, աչսինքն յատկութիւն, արժանիք, կենցաղի կատարելութիւն: Էջ 2

Հաւատքը լուսեղէն անմարմին պարան է Աստուծոյ կողմէ երկնքէն մարդոց իջած: Էջ 3

Պատարագի երկրորդ բաժինը կը կոչուի «Պաշտօն Ճաշու» կամ «Ճաշու կարգ»: Այս բաժինն մէջ է որ Քրիստոս ժողովուրդին կու գայ ու մեզի կը հանդիպի իր խօսքին միջոցաւ: Էջ 4-5

Բայց մինչ մենք մեր մեղքերուն պատճառով հոգեւորապէս մեռած էինք, Աստուած որ առատ է իր ողորմութեամբ, մեզի հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, որով մեզ սիրեց, մեզ վերստին կեանքի կոչեց Քրիստոսով: Էջ 6

Աստուած ինք ըլլալով բարին, իրմէ ճառագայթող ամէն ճշմարտութիւն, սկզբունք, անպայման բարի են: Էջ 7

Աստուածամծի ընածայման օրը կը կատարուի Նոյեմբեր 21-ին, որ օր ալ հանդիպի այդ թուականը: Էջ 9

Փամանակին Յիսնակը, Մեծ Պահքի նման ամբողջութեամբ պահքի շրջան մըն էր, սակայն այսօր անոր ընթացքին կը գտնուին պահքի երեք շաբաթներ միայն: Էջ 9

Բեմն ու խորանը իրենց կարգին եկեղեցույ բաժիններէն են ու մէկը միսին կից բաժիններ ըլլալուն շփոթի առարկայ կրնան դառնալ: Էջ 10

Նաեւ... Պահուած բառ էջ *, Աստուածաշունչը փոքրիկներուն համար էջ 11-14, Ո՛րն է ճիշդ պատասխանը: Էջ 15-19 Կարճ լուրեր: Էջ 20

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ

Հայաստանեայց Եկեղեցույ

Սուրբ Յակոբ

Կիրակնօրեայ Դպրոցի ամսաթերթ

Խմբագիր՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Աշխատակիցներ՝

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Նիկոլ Դանիէլեան

Թորոս Պապիկեան

ՄԱՇՏՈՑԻ ԱՐՁԱԳԱՆԳ-ը

կը գտնուի նաեւ համացանցի (internet) վրայ: Այցելեցէ՛ք www.sourphagop.org, ձախ կողմի կոճակներէն «Պարբերաթերթ»ը ձեզ կ'ուղէ դէպի ներկայ եւ նախկին թիւերը...

Սուրբ Յակոբ Եկեղեցույ Կիրակնօրեայ դպրոցի կամաւոր խմբակը

Ուսուցիչներ՝

Սալբի Բագլեան

Վերժին Գէլաթանճեան

Յասմիկ Նաճարեան

Երան Լոշխաճեան

Գարոլ Մանուկեան

Վերա Կարապետեան

Թամար Գիզիրեան

Շողիկ Նաճարեան

Աշխէն Իշխանեան

Յասմիկ Գանաճեան

Տնօրէն՝

Թորոս Պապիկեան

Լուսանկարիչ՝

Նիկոլ Դանիէլեան

Պարբերաթերթ՝

Շաղիկ Պոյաճեան

Կեանքի դասեր

Հայաստանեայց եկեղեցույ տօնացոյցը հարուստ է իր բազմաթիւ տօներով եւ յիշատակման օրերով: Այս տօներէն իւրաքանչիւրը թէեւ նոյն ժողովրդականութիւնը չունի, կամ նոյն ձեւի եւ տարողութեամբ չքեղ եւ հանդիսաւոր տօնախմբութիւններով չի յիշատակուիր, սակայն անոնցմէ ամէն մէկը մեզի կու գայ յիշեցնելու թէ իւրաքանչիւր սուրբի տօն, կամ տաղաւար կամ անուանայիշատակում իր ձեւով փառաբանութեան առիթ մըն է մեր պատմութենէն եւ անցեալէն մեզի հասած հոգեւոր արժէքներու:

Նոյեմբեր ամիսը բացառութիւն չէ: Մեր եկեղեցին անոր ընթացքին կը տօնէ Ընծայում, Ամենայն սուրբերու տօն, հրեշտակապետերու յիշատակման տօն եւ Յիսնակ: Այս տօներէն իւրաքանչիւրը խոկման առիթ է, այսինքն առիթ՝ տօնին պատմական իրադարձութիւններէն եւ դէպքերէն անդին նայելու թէ ի՞նչ արժէքներու կը վերաբերի այդ տօնը, հոգեւոր արժէքներու, եւ ի՞նչ «կեանքի դաս» կը փոխանցէ ան մեզի:

Արագ ակնարկ մը մեր եկեղեցույ տօնացոյցին արդէն իսկ բաւարար է հաստատելու թէ հոն տեղ գտած իւրաքանչիւր տօն, ուրիշ արժէքներու կարքին, մեզի կը փոխանցէ մարդկային առաքինութեանց մասին դասեր: Այսպէս, առնելով օրինակը Նոյեմբեր ամսուան ընթացքին զուգադիպող տօներուն, կարելի է ըսել թէ անոնք մեզի կը փոխանցեն նուիրման, բարութեան, զոհողութեան, մարդասիրութեան, ինքնաճանաչման եւ ուրիշ առաքինութիւններու երկա՛ր շարքի մը մասին դասեր:

Առաքինութիւնը բարոյական բարեմասնութիւն է, այսինքն յատկութիւն, արժանիք, կենցաղի կատարելութիւն: Ան կ'ենթադրէ բարեպաշտ եւ օրինակելի նկարագիր որուն հակառակը պիտի ըլլար անառակութիւնը կամ մոլութիւնը: Եւ մեր եկեղեցույ տօնացոյցը առիթ կ'ընծայէ մեզմէ իւրաքանչիւրին կանոնաւոր հերթականութեամբ ինքնամփոփման եւ ինքնաքննութեան, ճանչնալու համար մենք մեզ եւ մեր հոգիներէն ներս փնտռելու առաքինութիւններու գոյութիւնը եւ մեր գործերուն մէջ՝ անոնց գործէական արտայայտութիւնը:

Ամսական տօնացոյց

Նոյեմբեր 5: Սուրբ
հրեշտակապետացն Գաբրիէլի եւ
Միքայէլի

Նոյեմբեր 19: Ամենայն Սրբոց

Նոյեմբեր 20: Բարեկենդան
Յիսնական Պահոց

Նոյեմբեր 21: Ընծայումն Սուրբ
Աստուածածնի

Իմաստուն մը ըսաւ...

Ինչպէս որ լոյսին շողը արեւէն իջնելով կը մտնէ բոլոր երդիքներէն ու լասամուտներէն ներս եւ կը ձեւաւորուի համաձայն տան մեծութեան կամ փոքրութեան՝ լուսաւորելով այնտեղ գտնուածները, նոյնպէս հաւատքը Աստուծմէ մարդոց մէջ կ'իջնէ եւ անոնց սրտերուն ու հոգիներուն մէջ կը բնակի եւ զայն ընդունողներուն ընկալման չափով կը բովանդակուի: Եւ ինչպէս որ կնիքի նախատիպը երբ մոմի վրայ ձեւանայ, կնիքի նմանութիւնը կը տեսնուի մոմին վրայ, այսպէս ալ հաւատքը Աստուծոյ կողմէ մարդոց մէջ կը տպաւորուի եւ անոնց սրտերուն ու հոգիներուն մէջ կերպաւորուելով կը կնքուի:

Հաւատքը լուսեղէն անմարմին պարան է Աստուծոյ կողմէ երկնքէն մարդոց իջած, որպէսզի երբ մեր ձեռքերը վեր առնենք, Աստուծոյ մօտ բարձրանանք, այսինքն բազմապիսի բարեգործութիւններով:

Հանդիպում Աստուծոյ հետ կամ՝ բացատրական պատարագ

Հոկտեմբերի թիւով մենք ծանօթացանք պատարագի չորս բաժիններէն առաջինին՝ Պատրաստութեան, որուն ընթացքին քանանան կը զգեստաւորուի եւ գոց վարագոյրի ետին կը պատրաստուի նշխարն ու գինին: Նոյեմբերի այս թիւով պիտի ծանօթանանք Սուրբ Պատարագի երկրորդ բաժինէն՝ Ծաշու կարգի մէկ մասին:

Պատարագի երկրորդ բաժինը կը կոչուի «Պաշտօն Ծաշու» կամ «Ծաշու կարգ»: Այս բաժինն մէջ է որ Քրիստոս ժողովուրդին կու գայ ու մեզի կը հանդիպի իր խօսքին միջոցաւ, այլ խօսքով, Աստուածաշունչի ընթերցանութեամբ:

Այս բաժինն մէջ իւրաքանչիւր աղօթք, շարական, սաղմոս կամ ծիսակատարութիւն կը վերաբերի Քրիստոսի իբր Աստուծոյ Խօսք, կամ Աստուծոյ գերագոյն արտայայտութեան ձեւ:

Երբ խորանին վարագոյրը կը բացուի, քահանան խաշն ու բուրվառը ձեռքին, խնկարկելով

Ի՞նչ ձեւով ժողովուրդը կը մասնակցի թափօրի արարողութեան ընթացքին

Պատարագի ընթացքին, հաւատացեալ ժողովուրդը պարզ հանդիսատեսի պէս կրաւորական ձեւով չի հետեւիր արարողութեան: Այսպէս օրինակ, երբ քահանան թափօրով կը շրջի, հաւատացեալներ մօտենալով անոր կ'ըսեն.–

«Յիշեցի՛ր եւ զմեզ առաջի նման Գառինն Աստուծոյ», այսինքն «Մեզի ալ յիշէ Աստուծոյ գառին՝ Քրիստոսի առջեւ»:

Այս խօսքով կը խնդրեն քահանայէն որ պատարագ ընծայած ընթացքին յիշէ նաեւ հաւատացեալ ժողովուրդը:

Արծաթեայ բուրվառ– 18–րդ դար

կ'իջնէ բեմէն վար ու ժողովուրդին մէջ կը դառնայ, ընկերակցութեամբ դպիրներուն որոնք միատեղ շարական կ'երգեն: Այս արարողութիւնը կը կոչուի Թափօր: Ապա քահանան դարձեալ կը բարձրանայ բեմ:

Իսկ Ի՞նչ կը խորհրդանշէ Թափօրը: Թափօրը կը խորհրդանշէ Յիսուսի մարդեղացումը, Անոր աշխարհ գալը եւ ժողովուրդին մէջ ապրիլն ու քարոզելը: Այս բաժինը կը կոչուի նաեւ, իր բացատրութեան համաձայն՝ «Աշխարհագալոց»:

Փամամուտը կը սկսի Աստուծմէ օրհնութիւնը խնդրելով, երբ սարկաւազը կ'ըսէ «Եւ ես խաղաղութիւն գՏէր աղաչեսցուք. ընկա՛լ, կեցո՛ւ եւ ողորմեա՛: Օրհնեա՛ Տէր», այսինքն «Նաեւ խաղաղութեան համար աղաչենք Տիրոջ. Ընդունէ՛, պահպանէ՛ եւ ողորմէ՛: Օրհնէ՛ Տէր:»

Սարկաւագի այս խնդրանքին իբր պատասխան, քահանան կ'արտասանէ «Տէր Աստուած մեր» աղօթքը եւ դպիրները, ըստ օրուայ տօնացոյցին կ'երգեն համապատասխան շարական մը:

Ահա «Տէր Աստուած մեր» աղօթքին բառերը.-

Տէր Աստուած մեր, որ կարողութիւնդ անքննելի է եւ փառքդ անհասանելի, ողորմութիւնդ անչափ է եւ գթութիւնդ անբաւ, քու անսպառ մարդասիրութիւնդ շնորհէ ժողովուրդիդ եւ այս սուրբ տաճարին. ու մեզի, մեր աղօթակիցներուն հետ, առատօրէն բաշխէ ողորմութիւնդ եւ գթութիւնդ. որովհետեւ քեզի վայել է փառք, իշխանութիւն եւ պատիւ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Ամէն:

Շարունակելի...

Նոր Կտակարանի նամակները կը խօսին մեզի

Իր տարիքով հանդերձ, Աւետարանը «խկական եւ առօրեայ» կեանքէն անկապ գիրք մը չէ: Ընդհակառակը, ան խկապէս գործէական եւ գործնական գիրք մըն է, որովհետեւ զայն ընթերցողին կեանքը կրնայ բարեփոխել:

Այսպէս, Նոր կտակարանի նամակները այսօր տակաւին կը խօսին մեզի, եւ եթէ ոչ բացարձակ ամբողջութեամբ, վստահօրէն մասամբ կը համապատասխանեն ներկայ ժամանակաշրջաններուն մէջ կիրարկելի իրականութիւններու:

Մահուրնէ դէպի կեանք Հատուած Պօղոս Առաքեալի նամակէն Եփեսացիներուն 2.1-10

Անցեալին դուք հոգեւորապէս մեռած էիք ձեր յանցանքներուն եւ մեղքերուն հետեւանքով: Այդ մեղքերով կ'ապրէիք, այս աշխարհի սորովութեան համաձայն, ենթարկուելով Սատանային որ մթնոլորտին մէջ գործող ոգեղէն ոյժերուն իշխանն է, եւ ներկայիս կը գործէ Աստուծոյ անհնազանդ մարդոց մէջ: Ժամանակ մը մենք բոլորս ալ նոյնպէս անհնազանդ էինք եւ մարդկային բնութեան յատուկ ցանկութիւններով կ'ապրէինք՝ մեր մարմինին ու մտքին բոլոր փափաքները կատարելով, եւ իրապէս Աստուծոյ պատիժին արժանի էինք, միաներուն պէս:

չպարծենայ: Աստուծոյ նոր ստեղծագործութիւնն ենք մենք, քանի Քրիստոս Յիսուսի միացած ենք. ստեղծուած՝ կատարելու համար այն բարի գործերը, որոնց համար Աստուած սկիզբէն մեզ պատրաստեց, որպէսզի անոնցմով լեցնենք մեր կեանքը:

Բայց մինչ մենք մեր մեղքերուն պատճառով հոգեւորապէս մեռած էինք, Աստուած, որ առատ է իր ողորմութեամբ, մեզի հանդէպ ունեցած մեծ սիրոյն համար, որով մեզ սիրեց, մեզ վերստին կեանքի կոչեց Քրիստոսով: Այո՛, շնորհք ըրա՛ւ՝ փրկելով մեզ: Քրիստոսի հետ յարուցանեց եւ անոր հետ միասին ալ երկինքի մէջ նստեցուց մեզ, որ Քրիստոս Յիսուսի միացած ենք, որպէսզի գալիք բոլոր ժամանակներուն մէջ մարդիկ տեսնեն այն գերազանցօրէն մեծ շնորհքը, որ Աստուած ա՛յնքան բարութեամբ ցոյց տուաւ մեզի, Քրիստոս Յիսուսի անձին մէջ:

Աւետարանի կողք

Այո՛, Աստուծոյ շնորհքովը փրկուեցաք, քանի հաւատացիք: Փրկութիւնը ձեր արժանիքը չէ, այլ՝ Աստուծոյ պարգեւն է: Ձեր գործերով շահուած չէ անիկա, որպէսզի ռեւէ մէկը

Քրիստոնեական բարոյագիտութիւն Ի՞նչ է բարին

Բայց ի՞նչ է բարին եւ կեանքի ընդարձակ աշխարհին մէջ ու՞ր է անոր տեղը: Ահաւասիկ բուն հարցը, որուն դիմաց մարդիկ դիրք կ'առնեն. եւ հոն է, որ իրարմէ կը տարբերին՝ իրենց ալլազան մօտեցումներով, հասկացողութեամբ եւ վճիռներով:

ա.- Ըստ ոմանց, բարին հաճոյքին մէջ կը կայանայ: Մենք երջանիկ կ'ըլլանք այն ատեն, երբ մեր բոլոր զգայարանքները, զգացական մեր կեանքի պահանջները գոհացած, լիացած ըլլան: Եւ չար է այն՝ որ նեղութիւն կու տայ մեր զգայարանքներուն, եւ որուն չկարենալով հանդուրժել, կը վանենք զայն մեր կեանքի սահմաններէն: Հետեւաբար կեանքը այս ձեւով կը վերածուի հաճոյքի գացող վազքի մը միայն:

բ.- Ըստ ուրիշներու, բարին սեփական շահին մէջ կը կայանայ: Ինչ որ մեր անհատական շահը կ'ապահովէ, ինչ որ մեզի առաւելութիւն կը բերէ, մասնաւորաբար նիւթական տեսակէտէ, այդ է բարին: Եւ կամ՝ աւելի բարձր մակարդակի վրայ, այն ինչ որ ընկերութեան շահը կը բերէ՝ այն է բարին:

Առանց անդրադառնալու ուրիշ ըմբռնումներու եւ հասկացողութեանց կը գոհանանք գլխաւորաբար այս երկուքին յիշատակութեամբ: Բայց անմիջապէս կը նկատենք, որ այս երկուքը չեն կրնար մեր կեանքը քրիստոնեական նկարագրին պատշաճեցնել, մեր քրիստոնեական ոգին հետ հաշտ ընթանալ: Արդ, որպէսզի կարենանք մեր դիրքը յստակացնել, անցնինք անմիջապէս ճշդելու, թէ ըստ քրիստոնեական ըմբռնումին ի՞նչ է բարին:

գ.- Քրիստոնեական մտածումով բացարձակ բարին Աստուած ինքն է: Այսպէս, օր մը երբ մեծահարուստ երիտասարդ մը մօտեցաւ Յիսուսի եւ ըսաւ.

«Բարի՛ Վարդապետ, Ի՞նչ բարի գործ պէտք է կատարեմ, յախտենական կեանքը ընդունելու համար».

Յիսուս անոր հարցումին պատասխանելէ առաջ ըսաւ.

«Ինչո՞ւ բարիի մասին կը հարցնես ինձի: Բարին մէկ է, միայն Աստուած բարի է:»

Աստուած ինք ըլլալով բարին, իրմէ ճառագայթող ամէն ճշմարտութիւն, սկզբունք, անպայման բարի են: Աստուծոյ բարութիւնը ըստ ինքեան անմատչելի է, սակայն, կը հաղորդակցինք իր բարութեան՝ իր Որդւոյն միջոցաւ, որովհետեւ Ան է ճանապարհը, ճշմարտութիւնը եւ կեանքը: Ան է որ ըսաւ. «Ես եմ լոյս աշխարհի»:

Հետեւաբար, մեր երջանկութիւնը կը կայանայ հետեւորդութեան մէջ Քրիստոսի կեանքին: Գերագոյն երջանկութիւնը կը ստեղծուի ու կը տիրակալէ մեր մէջ այն ատեն, երբ մենք կարենանք հաղորդութեան մէջ ըլլալ բարիին, բարիի ակնադբիրին՝ Աստուծոյ հետ, մեր կեանքին մէջ Աստուծոյ Միածին Որդւոյն, Յիսուսի Քրիստոսի ուսուցած ճշմարտութիւններուն, քարոզած բարոյական սկզբունքներու կիրարկութեամբը:

«Աստուածաբանութիւն», Գարեգին Ա. (2005).

Գարեգին Ա. Աստուածաբանական եւ Հայագիտական Մատենաշար Թիւ 5

Պահուած բառ

մ	ա	ր	կ	ո	ս	ր	ի	կ	ս	ա	հ
ա	ա	ն	ի	կ	մ	ա	ր	ի	ա	մ	ա
տ	ա	թ	ր	ա	մ	ք	ա	ղ	ա	ք	ղ
թ	ա	ս	ա	ն	ա	կ	ա	տ	ա	ր	ո
է	յ	ո	կ	ա	հ	ա	ս	ի	լ	ի	ր
ո	ո	յ	ո	վ	հ	ա	ն	ն	է	ս	դ
ս	վ	ե	ս	ա	ն	ա	հ	ի	ն	տ	ո
ե	ս	տ	ա	ր	ա	ր	ա	տ	լ	ո	լ
ս	է	ս	կ	ի	հ	ս	ա	ի	ր	ս	թ
ա	փ	ա	լ	չ	ո	ե	գ	է	ո	ս	ի
յ	ի	ս	ո	լ	ս	ո	լ	ր	ք	ն	լ
ի	ի	լ	ղ	ա	ք	ե	ր	ե	լ	ա	ն

Արի
Արարատ
Գիւտ
Երեւան
Եգէոս
Եսայի
Թանկ
Իղաբեր
Իսահակ
Կատար
Կիրակոս
Կառավարիչ

Հաղորդութիւն
Հասկ
Ղուկաս
Մարիամ
Մատթէոս
Մարկոս
Մարթա
Յովհաննէս
Յիսուս
Յովսէփ
Սառա
Սուղ

Սուրբ
Սանահին
Սկիհ
Տառ
Քար
Քաղաք
Քրիստոս

Պահուած բառ
Տ գիր՝ Սուրբ Գիրք
Նախորդ Պահուած Բառը՝
յաւերժ

**Սուրբ Աստուածածնին
նուիրուած տօներէն
«Ընծայում Աստուածածնի»**

Ըստ աւանդութեան, Մարիամ Աստուածածին զաւակն էր Յովակիմի եւ Աննայի: Ան ուխտով ստացուած զաւակ ըլլալուն, ծնողքը, իրենց ուխտին համեմատ Մարիամ ընծայած են տանարին երբ ան երեք տարեկան էր, որպէսզի հոն աստուածապաշտութեամբ զարգանայ ու տանարին ծառայէ:

Այս նուիրման օրն է որ կը յիշատակուի Աստուածածնի ընծայման օրը որ կը կատարուի ամէն տարի անշարժ թուականի մը, Նոյեմբեր 21-ին, որ օր ալ հանդիպի այդ թուականը:

Ընծայման տօնը Աստուածածնի նուիրուած տօներէն մէկն է: Անկէ անկախ կան նաեւ Աստուածածնի կեանքն ու տիպարը ծանօթացնող եւ յիշատակող այլ տօներ որոնք են Յղութեան տօն, Ծնունդ Սուրբ Աստուածածնի, Աւետում, Վերափոխում, Գիւտ գօտիի եւ Գիւտ տուփի:

**Յիսնակ
Նոյեմբեր 18**

Յիսնակ բառը կը վերաբերի յիսուն թիւին: Ան իրապէս ալ յիսուն օրերու վրայ երկարող ժամանակամիջոց մըն է որ կը կանխէ Աստուածայայտնութեան կամ Ծննդեան տօնը: Իրապէս ալ, Յունուար 6-էն դէպի ետ համընդ յիսուն օրեր, մենք պիտի յանգինք Նոյեմբեր 18-ին որ Յիսնակի առաջին օրն է:

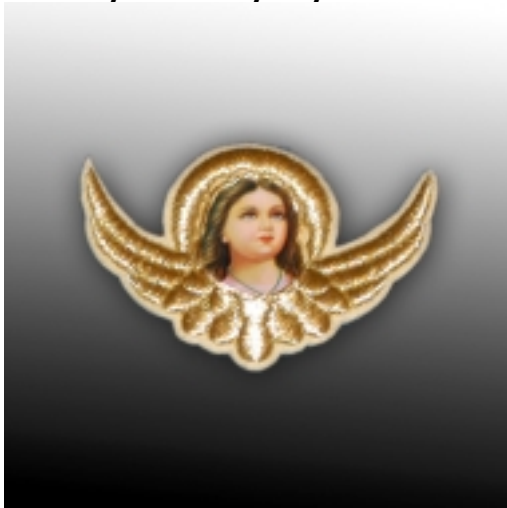
Հայաստնեայց եկեղեցին կը տօնէ Բարեկենդան Յիսնակաց Պահոց, այսինքն Յիսնակի առաջին օրուան ամենէն մօտ զուգադիպող Կիրակին: Այս տարի, Յիսնակի բարեկենդանի կիրակին կը զուգադիպի Նոյեմբեր 20-ին:

Ժամանակին Յիսնակը, Մեծ Պահքի նման ամբողջութեամբ պահքի շրջան մըն էր, սակայն այսօր անոր ընթացքին կը գտնուին պահքի երեք շաբաթներ միայն:

Առաջինը Յիսնակաց պահք անունով, երկրորդը Սուրբ Յակոբի պահք կոչուած, իսկ երրորդը՝ Ծննդեան:

Եւ ընդ Սերոբէսն եւ ընդ
Քերովբէսն միաձայն...

*Եւ Սերովբէներուն եւ
Քերովբէներուն հետ
միասնաբար...*

Այս տողը Սուրբ Պատարագին հետ մտերմացած հաւատացեալներուն ծանօթ պիտի թուի: Իսկապէս ալ ան կ'արտասանուի պատարագի այն բաժնի ընթացքին ուր դպիրներն ու ժողովուրդը կ'երգեն «Սուրբ, Սուրբ Տէր զօրութեանց»:

Այս փառաբանական երգեցողութիւնը կը կատարուի համաձայն սուրբ գիրքի այն հատուածին ըստ որուն Սերովբէները եւ Քերովբէները, այլ խօսքով՝ հրեշտակները, հաւաքուած Աստուծոյ աթոռին շուրջ մշտապէս կ'օրհնեն ու կը փառաբանեն զԱստուած բացականչելով .-

«Սուրբ, Սուրբ, Սուրբ է երկնային զօրքերու Տէրը եւ ամբողջ երկիրը լեցուն է Անոր փառքով»:

Այս ներածականէն կ'եզրակացնենք թէ «Սերովբէ» եւ «Քերովբէ» բառերը հրեշտակներուն տրուած այլ անուններն էն, հրեշտակներ որոնց պետերուն՝ Գաբրիէլի եւ Միքայէլի յիշատակը կը տօնէ Հայաստանեայց եկեղեցին Նոյեմբեր 5-ին:

Բեմ թէ խորան

Հայկական եկեղեցիի մը շէնքը կամ կառուցը բաղկացած է զանազան մասերէ որոնցմէ իւրաքանչիւրին տրուած է իւրայատուկ անուն: Այսպէս մեզի ծանօթ են բանկալ, գաւիթ, ատեան եւ աւանդատուն բառերը:

Բեմն ու խորանը իրենց կարգին եկեղեցույ բաժիններէն են ու մէկը միւսին կից բաժիններ ըլլալուն, շփոթի առարկայ կրնան դառնալ:

Բեմը մեր եկեղեցիներէն ներս արեւելեան կողմը կանգնուած գետնէն քիչ մը բարձր այն տեղն է որուն վրայ կը գտնուին խորանն ու սեղանը: Բեմին վրայ է որ կը կատարուի պատարագի մատուցումը եւ անոր բարձրութեան շնորհիւ, հաւատացեալներ, եկեղեցիին բոլոր անկիւններէն առանց դժուարութեան կը հետեւին արարողութեան:

Բեմ բարձրանալու համար նկատի առնուած են անոր երկու կողմերէն բարձրացող աստիճաններ: Իսկ բեմէն ճիշդ վար կը գտնուի դասը, հոն ուր կը կանգնին դպիրներն ու պաշտօնեաները, որ ինքնին եւս գետնէն մէկ քայլ բարձր շինուած բաժին մըն է:

Գալով խորանին, կարելի է ըսել թէ ան բեմին մէկ մասն է: Աւելի ճշգրիտ բացատրութեամբ, ան բեմին ետեւի մասն է որ կամարով վրայէն գոցուած կէս վրանածեւ տեղ մը կը կազմէ, առջեւ ամբողջութեամբ բաց դէպի հաւատացեալ ժողովուրդը եւ չորս սիւներու վրայ հաստատուած: Հետաքրքրական մանրամասնութիւն մըն է հետեւեալը, թէ խորանը կանգնեցնող սիւներէն իւրաքանչիւրը նուիրուած է չորս անտարանիչներէն իւրաքանչիւրին:

Խորանին մէջտեղ կանգնուած է սեղանը, տափարակ եւ մարմարեայ, որպէսզի հոն կատարուի պատարագի խորհուրդը: Խորանի ետին նկատի առնուած է ազատ անցք մը ուրկից կը կատարուին վերաբերումն ու խնկարկութիւնները եւ պատարագի ընթացքին պէտք եղած զանազան երթեւեկները:

Աստուածաշունչը՝ պատմուած փոքրիկներուն Աստուած բարեկամներս կ'ազատէ

Ես Մովսէսն եմ, ձեզի պիտի պատմեմ թէ ինչպէս Եգիպտոսի թագաւորը՝ Փարաւոնը, Իսրայէլացիները ազատ արձակելէ ետք միտքը փոխեց եւ որոշեց մեզի հալածել:

Իսրայէլացիները եւ ես արդէն հեռացած էինք Եգիպտոսէն, երբ Փարաւոնը անդրադարձաւ որ չէր ուզեր մեզի կորսնցնել որովհետեւ կը նախընտրէր մեզի աշխատեցնել:

Թէեւ ես կը կարծէի որ Փարաւոնը ստրված էր Աստուծոյ հնազանդիլ, սակայն ան իր բանակը ղրկեց մեր ետեւէն, մեզ հետապնդելու:

Մենք քալեցինք ու քալեցինք, ապա Աստուած ըսաւ որ հաստատուինք Կարմիր Ծովուն եզերքը:

Յանկարծ լսեցինք Եգիպտական բանակին աղմուկը մեր ետեւէն:

Մեր դիմացն էր Ծովը իսկ մեր ետեւը Եգիպտացիներուն

Կարմիր ծովը շատ ընդարձակ ծով մըն էր, եւ որովհետեւ Մովսէսն ու իսրայէլացիները նաւեր չունէին, անոնք կարծեցին որ շրջապատուած էին, եւ այդ իսկ պատճառաւ շատ վախցան եւ յուսահատեցան:

բանակը:

Երթալիք տեղ չունեինք: Ամէն մարդ կը վախնար ու կը պոռար ըսելով.-

«Աւելի լաւ չէ՞ր մնայինք Եգիպտոս, ծառայէինք Փարաւոնին քան մեռնէինք այսպէս»:

- «Մի վախնաք» պատասխանեցի անոնց.

«Աստուած ինք պիտի պատերազմի անոնց դէմ եւ դուք պիտի մնաք խաղաղ»:

Ձեռքս բարձրացուցի դէպի Կարմիր Ծով եւ ջուրը սկսաւ շարժիլ: Շուտով ծովուն յատակը երեւցաւ, ու մենք քալեցինք

Եգիպտական բանակը կը գործածէր կարքեր որոնք ետերէն բաց էին եւ որոնց վրայ երեք անձեր կրնային կենալ:

Իրաքանչիւր կարք ունէր երկու անիւ եւ կ'առաջնորդուէր ձիով մը: Զինուորները կը կռուէին նետերով եւ աղեղներով:

ջուրերուն մէջէն:

Եգիպտացիներու բանակը
հետեւեցաւ մեզի:

Ապա Աստուած ըսաւ որ ձեռքս
դարձեալ երկարեմ, ու
անմիջապէս Կարմիր Ծովուն
ջուրերը վերագտան իրենց
նախկին ձելը, ծածկելով
Եգիպտական բանակի
զինուորներն ու կենդանիները:
Մենք ազատած էինք:

Իսրայէլացիները տեսան թէ
ինչպէս Աստուած կը
պաշտպանէր իրենց:

Անոնք կը հաւատային
Աստուծոյ բոլոր խոստումներուն:

Մտածէ՛
ասոր
մասին

Աստուած ըսաւ որ Իսրայէլացիները պէտք է
ազատ ըլլան: Թէեւ անոնք շատ յուսահատ
էին երբ շրջապատուած էին Կարմիր Ծովով
եւ եգիպտական բանակով, սակայն Աստուած
ջուրերը տեղափոխեց որպէսզի
Իսրայէլացիները անոնց մէջէն կարենան քալել:

Աստուծոյ միջամտութեամբ ամէն բան կարելի է:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը

Հոկտեմբեր ամսուան մասնակցողներ եւ պատասխաններ

Մանկապարտէզի անկիւն

Յիսուս, Նազարէթ, Հնազանդ, զարգանար, մարմնով, մարդոց

Նախակրթարան Ա. Բ. Գ.անկիւն

1. գ. 405
2. ա. 1600
3. դ. 36
4. ա. Թարգմանչաց
5. բ. Աստուածաշունչը թարգմանել
6. Հօր, իմաստութիւն, խօսել, բանից, փրկեա, բազմամեղիս
7. ա.Մորենիի
8. ա. Կօշիկներդ հանէ
9. Սուրբ
10. Որովհետեւ Սուրբ է

Նախակրթարան Դ. Ե. Զ.անկիւն

1. ա. 1600
2. դ. 36
3. Արարատ
4. դ. 4 Սուրբ Աւետարանիչներուն
5. բ. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս, Յովհաննէս
6. բ. Առակներ
7. Աստուած, Ամենակալ, աներեւութից
8. Փնտռելու, փրկելու
9. Մատթէոս, Մարկոս, Ղուկաս
10. Աւետարան

Երկրորդականի անկիւն

1. գ. 4
2. Օշական
3. Եօթանասնից
4. 6,7,10,12
5. Մարկոս
6. Ս. Ղուկաս
7. գ. 100 կամ ՂԹ
8. ՌՃԺԱ
9. Մովսէս Խորենացի
10. Եղիշէ

Հոկտեմբեր Ամսուան Մասնակցողներ

Մանկապարտէզ

Անսխալ պատասխանողներ
Յուլեր Անթեպեան, Նշան Կիրակոսեան, Արա Միրզոյեան, Փաթիլ Կարապետեան, Շանթ Պալուզեան, Յակոբ Գեպթանճեան

Նախակրթարան Ա.Բ. Գ. անկիւն
Խշխշեան Արշակ, Արագ Գաբթանճեան, Արին Անթեպեան, Ռիթա Խշխշեան, Դանիէլ Ակրեան, Եագուպեան Նանար, Չարբազեան Ռիթա, Ժուլիանեան Անի, Ժուլիանեան Լոռի, Մաթոսեան Մհեր, Նասոյեան Նարեկ, Արմուշլու Կասիա, Սեթեան Նաթալի, Թեհինեան Շողիկ :
Անսխալ պատասխանողներ
Սեւակ Պապիկեան, Կարապետեան Զոհրապ, Կարապետեան Ալեք:

Նախակրթարան Դ.Ե.Զ. անկիւն
Լոռի Չինչինեան, Ռօզալին Չինչինեան, Դանիա Ապրալեան, Հրայր Մատթէոսեան
Անսխալ պատասխանողներ
Առէն Պապիկեան, Դալար Գեպթանճեան

Երկրորդականի անկիւն

Փօլ Գիզիրեան, Կարօ Կարապետեան, Քրիստին Լոշխանեան, Յովիկ Կարապետեան, Թամար Պուլիքեան, Քրիստին Կարապետեան, Գօգօ Մաթոսեան, Անի Մելեքեան, Արի Միրզապեան, Լորա Սարիմանուկեան

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Մանկապարտեզի անկիւն

Յիսուս մանուկը տաճարին մէջ: Ամբողջացո՛ւր ըստ
Ղուկաս 2.46-49

երեք, մտիկ կ'ընէր, պատասխաններուն, փնտռէինք, իմաստութեան, տաճարին

----- օր ետք զինք գտան ----- մէջ: Անկա տաճարին
ուսուցիչներուն հետ նստած՝ անոնց ----- եւ հարցումներ կ'ուղղէր:
Բոլոր անոնք որոնք իրեն մտիկ կ'ընէին, կը հիանային անոր ----- եւ
տուած ----- վրայ:

Ծնողները երբ տեսան Յիսուսը, ապշած մնացին: Իր մայրը ըսաւ.

- Այս ի՞նչ ըրիր մեզի, տղա՛ս. ահա հայրդ ու ես տակնուվրայ եղած՝ քեզ կը

----- :

Յիսուս ըսաւ անոնց.

- Ինչո՞ւ զիս ուրիշ տեղ կը փնտռէիք. չէի՞ք գիտեր թէ հօրս տան մէջ պէտք
է գտնուիմ:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Ա. Բ. եւ Գ. դասարաններու անկիւն

1. Ինչպիսի՞ անձ մըն էր Նոյ:

- Ա.- Չար
- Բ.- Բռնակալ
- Գ.- հնազանդ եւ արդար
- Դ.- Բարի եւ աշխատասէր

2. Նոյ երեք որդիներ ունէր: Ի՞նչ են անոնց անունները:

- Ա.- Սամ, Քեմ եւ Յաբէթ
- Բ.- Սեմ, Քեմ եւ Յաբէթ
- Գ.- Սեմ, Քամ եւ Յաբէթ
- Դ.- Սամ, Քամ եւ Յաբէթ

3. Ե՞րբ տեղի ունեցաւ Նոյան Տապանին պատմութիւնը:

- Ա.- 2004 ին
- Բ.- Յիսուսի քրիստոսի ծնունդէն առաջ
- Գ.- Յիսուսի քրիստոսի ծնունդէն յետոյ
- Դ.- 1251 ին

4. Ինչո՞ւ ջրհեղեղը եղաւ Նոյին ժամանակ:

- Ա.- Որովհետեւ բոլոր մարդոց չարագործութիւնները շատցան:
- Բ.- Որովհետեւ կ'ուզէր ցոյց տալ Նոյին իր զօրութիւնը:
- Գ.- Որովհետեւ ամէն տարի կը պատահի:
- Դ.- Որովհետեւ բոլոր մարդերը արդար էին Նոյին պէս:

5. Ամբողջացո՞ւր

Զգործս ուղիղ արա ի մեզ,, եւ զգործս

ձեռաց մերոց մեզ: Ամէն:

6. Ո՞ր թիւին կը վերաբերի Յիսնակ բառը:

- Ա.- Հինգ
- Բ.- Յիսուն
- Գ.- Քառասուն
- Դ.- Քառասուն-Հինգ

7. Ասոնցմէ որո՞նք Հրեշտակներու տրուած անուններ են:

- Ա.- Սերովբէ
- Բ.- Քերովբէ
- Գ.- Գաբրիէլ
- Դ.- Միքայէլ

8. Մովսէս եւ իր ընկերները ինչպէ՞ս անցան Կարմիր Ծովը:

- Ա.- Քալելով
- Բ.- Նաւակով
- Գ.- Կամուրջին վրայէն
- Դ.- Լողալով

9. Այս տարի ե՞րբ պիտի տօնենք Սուրբ Յակոբին տօնը:

- Ա.- Ծաբաթ, Դեկտեմբեր 17
- Բ.- Կիրակի, Դեկտեմբեր 18
- Գ.- Ծաբաթ, Նոյեմբեր 26
- Դ.- Կիրակի, Նոյեմբեր 27

5. Ամբողջացո՞ւր Հայաստանեայց Եկեղեցու Կիրակնօրեայ Դպրոցներու Քայլերգին առաջին համարը:

Կիրակնօրեայ Սուրբ յարկին մենք ----- ենք լուսաբաղձ, Կայծերու պէս ----- Ցայտած՝ սրտէն պերճ -----: Ուստի քալենք -----, Ո՛վ հարազատ զարմ -----, ----- գընացքով Լոյս-աղբիւրին -----:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Նախակրթարան Դ. Ե. եւ Զ. դասարաններու անկիւն

1 Կաթողիկոսին Մակդիրն է՝ ՆՍՕՏՏ:Ի՞նչ կը
նշանակէ իւրաքանչիւր գիր:

- Ն -----
- Ս -----
- Օ -----
- Տ -----
- Տ -----

2 Ամբողջացուր՝
 Հաւատամք ի մի -----, Ի հաշրն
 -----՝ յարարիչն ----- եւ երկրի
 երեսելեաց եւ աներեսութից:
 Եւ ի մի -----, Յիսուս -----, Որդին
 -----՝ ծնեալն յԱստուծոյ -----
 միածին՝ այսինքն ----- Հօր:

3 Նոյեմբեր ամսուն ո՞ր տօնը կը
յիշատակենք:

- Ա- Ամանոր
- Բ- Ամենայն Սրբոց
- Գ- Զատիկ
- Դ- Անկախութեան օր

4 Յիսուս քանի Առաքեալներ ունէր:

- Ա- 72
- Բ- 8
- Գ- 172
- Դ- 12

5 Գրէ՛ հայերէնի թարգմանուած
առաջին նախադասութիւնը:

6. Ի՞նչ է «Եկեղեցի» բառին սահմանումը:

7. Ով է հիմնադիրը եւ գլուխը Եկեղեցիին:

Մեր Տէրը ----- է

Եկեղեցիին Հիմնադիրն ու գլուխն է:

8. Եկեղեցին որո՞ւ մարմինն է:

Եկեղեցին ----- մարմինն

է:

9. Որո՞նք են այս մարմինին անդամները:

10. Ի՞նչ է Յիսնակը:

Ո՞րն է ճիշդ պատասխանը
Երկրորդականի անկիւն

1 Պատարագի Թափօրի ընթացքին ի՞նչ պէտք է ըսենք երբ կի մօտենանք քահանային:

----- եւ զմեզ առաջի նման
----- Աստուծոյ:

2 Ի՞նչ կը կոչուի Պատարագի Երկրորդ բաժինը:

3 Ի՞նչ կը խորհրդանշէ Թափօրը:

4 Ե՞րբ է Յիսնակի առաջին օրը

- Ա- Նոյեմբեր 16
- Բ- Նոյեմբեր 18
- Գ- Նոյեմբեր 20
- Դ- Դեկտեմբեր 20

5 Այս տարի ե՞րբ կը սկսի Յիսնակի պահքը:

- Ա- Նոյեմբեր 17
- Բ- Նոյեմբեր 19
- Գ- Նոյեմբեր 21
- Դ- Դեկտեմբեր 21

6 Յիսնակը, ո՞ր տօնէն Յիսուն օրեր առաջ է:

- Ա- Ծնունդ
- Բ- Զատիկ
- Գ- Սուրբ Յակոբ
- Դ- Սուրբ Պօղոս Պետրոս

7. Աշխարհաբարով գրէ առաջին հարցումին պատասխանը:

7. Ի՞նչ է Աշխարհագալոցը:

8. Ամբողջացո՞ւր Քահանային Աղօթքը:

Տէր Աստուած ----- որ կարողութիւնդ
----- է եւ փառքդ
----- :

9. Գրէ՛ Պօղոս Առաքեալի Եփեսացիներուն նամակին 2.4-5

10. Ո՞վ է վերջին մարգարէն

Կարճ Լուրեր

. 13 Նոյեմբեր 2005 ին Պրն. Կարօ Նոխուստեան այցելեց դպրոց եւ շատ հետաքրքրական ձեւով իր պատգամը փոխանցեց Նախ. Դ. Ե. եւ Զ. եւ Երկրորդական դասարաններու աշակերտութեան:

Լոյս տեսած է՝

ԱՍՏՈՒԱԾԱՇՈՒՆՉ ՆՈՐ ԿՏԱԿԱՐԱՆ

Յիսուս Քրիստոսի

եւ

ՍԱՂՄՈՍՆԵՐ

Այս 1,200 էջերէ բաղկացած գիրքը ունի հետեւեալ յատկութիւնները

- Իմաստային հարազատ թարգմանութիւն
- Պարզացուած լեզու
- Դիւրին ընթեռնելիութիւն
- Գիտական Օժանդակներ
 - Գլխարկումներ (headings)
 - Ծանօթագրութիւն (footnotes)
 - Բառարան
 - ժամանակագրական տախտակ (timeline)
 - Աւետարաններու համաձայնութեան տախտակ
 - Առակներու եւ Հրաշքներու ցանկ
 - Ուղեցոյց Սաղմոսներու ընթերցանութեան

Ստանալու համար դիմել՝ Կիրակնօրեայ Դպրոց

Յաւելեալ տեղեկութիւններու համար դիմել տնօրէն՝ Թորոս Պապիկեանին

հեռ. (514) 956-1277

ելոնամակ director@sourphagop.org

կամ Կիրակի օրերը այցելել դպրոց